

s járjon utána annak, hogy az általa előadott tények a valóságnak megfelelnek-e, ha pénze van, vagy olyan értéktárgyaknak van birtokában, melyek jogos birhatása kétségbe vonható, járjon utána, hogy azokat hol, mi módon szerezte s állapítsa meg, hogy azok jogos vagy jogtalan tulajdonai-e?

Általában úgy szoktuk a csavargást definiálni, hogy csavargó mindenki, a ki az illetőségi helyén kívül meghatározott czél és az önfenttartásra szükséges eszközök birtokán kívül gyanus körülmények között kóborolva találtatik.

Már most vegyük a következő példát:

Győr városában egy lakatossegéd márczius hó 15-én elhagyja helyét, gazdájával leszámol, munkadíjja fejében kap 105 koronát, tisztességes ruhazattal rendelkezik, mely azonban a rajta levőkön kívül egy kis, a vállán hordható csomagban elfér. Felmegy Pestre, hogy munkát vállaljon, de nem kap. Munkakönyve rendben van. A pesti iparossegédek köre igazolványt állít ki neki, hogy két napi segélyben részesítette, mert munkát nem kapott. Ezután ellátogat Cegléd, Szolnok, Arad városokba, munkát keres, nem kap. Már eltelik ez alatt nyolcz-tíz nap, pénze is fogytán van; nehogy a vasuton való utazás kis pénzét feleméssze, neki vág a nagy világnak gyalog, tán kényszerűségből tisztességes ruháit is elzalogosítja vagy eladja, s ezen gyaloglás közben, hol, mert pénze fogytán van, itt-ott kéreget is, előtárlja valamely csendőr járőr, mondjuk márczius 28-án. Munkakönyvét rendben találja, van nála még öt-hat korona készpénz. Kérdés, hogy a csendőrt a körülmények kielégítik-e, megelégszik-e azzal, hogy az iparossegéd a példa szerint nem munkakeresés ürügye alatt, de munkakeresés végett, nem csavarog, de utazik, s előadása szerint munkához nem bír jutni, s már-már mindeneből kifogy s kénytelen a jószívű adakozók segélyére szorulni.

Bár ezuttal egy tisztességes, munkát kereső, mondjuk talán egy szerencsétlen egyénről s nem professionalista csavargóról van szó, — mindezzel nem szabad megelégednie a járőrnek, hanem meg kell állapítania, hogy azon bementése, hogy X. és Y. mestereknél munkát keresett, vagy az iparoskörben megfordult, a valóságnak megfelel-e? Segélyt kért vagy fogadott-e el és mennyit? Vagy pedig nem-e rendszeresen koldult? S ehhez képest ha igazoltatik az, hogy egy segélyre szoruló vándorral van a csendőrnek dolga, az illetőt a közigazgatási hatósághoz vezesse elő, nem azzal a czélzattal, hogy az megbüntettessék, hanem azért, hogy a közigazgatási hatóság módot nyújtson neki arra, hogy illetőségi helyére, hol rokoni, ismerősei vannak, s hol munkát is könnyebben vállalhat, vissza jusson, a nélkül, hogy kényszerhelyzetében koldulni, esetleg lopnia kellene.

De tegyük fel, hogy ezen iparossegédnél a munkából való kilépés utáni tizenötödik napon még 60 korona készpénzt, két-három értékesebb őrürrüt, órát, láncot talál a járőr. Mit fog vele tenni? A rossz csendőrrel, —

azon nyargalva, hogy a létfenntartáshoz való anyagiakkal rendelkezik, munkakönyve rendben van stb. — könnyen megesik, hogy teljes megnyuvással elereszti, bár valami gyanus körülmény miatt igazolásra vonta, holott épen az ilyen körülmények között talált, gyanusnak vélt utassal szemben, legyen az teljesen ártatlan, vagy sem, áll elő a csendőrnek azon szigorú kötelezése, hogy annak ártatlanságáról vagy bűnös voltáról meggyőződjék.

Mit tesz hát a jó csendőr?

Kikérdezi a vándort utazása czélja felől, s a személyazonosságra vonatkozó kérdéseket intéz hozzá, megmotozza és a legközelebbi azon községbe megy vele, hova az különben is tart. Ott hatósági közege jelenlétében pénze és értéktárgyai holszerzésére nézve igazolásra vonja és telefon, távirat útján bizonyosságot szerez az illetékes csendőrről, vagy hatóságtól, hogy a bementott adatok a tényeknek megfelelnek-e? Munkakönyve nem lopott-e? s hogy a pénz vagy értéktárgyai jogos tulajdonai vagy sem?

Ha oly válasz érkezik, mely minden gyanút is kizár, a járőr az illetőt elbocsátja azon jó tanácsal, hogy ha magát a csendőrről zaklatásainak kitenni nem akarja, legjobb, ha mielőbb munkát vállal, mert hovatovább előáll azon időpont, mikor elővezetése már nem lesz mellőzhető.

Ha azonban az érkezett válaszból megállapítható, hogy az ellenőrzött egyén multja nem tiszta, vagy épen directe valami büntetendő cselekménnyel terheltetik, a szükséges nyomozó cselekmények a helyszínére való kísérés mellett foganatosítandók lesznek.

Ha pedig egy ily iparossegéd (munkás) távol illetőségi helyétől munkából való kilépés után egy-két nappal találtatik pénz nélkül, tekintet nélkül arra, hogy csak pár nappal előbb lépett ki a munkából, elővezetendő lesz, mert semmiből élni nem lehet, s kényszerhelyzetben ha egyébre nem is, tiltott koldulásra kell hogy adja magát, de másrészt meg a közigazgatási hatóság mekört gondoskodni, hogy törvényszabta módon az ily elemekről illetőségi községük közbenjárása mellett kellő gondoskodás történjék.

Gyanus igazolvánnyal rendelkezők, vagy magukat igazolni nem tudók vagy nem akarók ugyancsak elővezetendő, s legelőbb néhány napra visszamenőleg ténykedésük megállapítandó, s addig is, míg a közigazgatási hatóságnál fogva vannak, minden percet fel kell használni arra, hogy körözvény, távirat, telefon útján nyitjára jussunk annak, hogy ki az illető, miért volt oka az igazolást megtagadni stb.

Téves felfogás az, hogy az ily ismeretlen egyéneknek a közigazgatási hatósághoz való átadásával feladatunkat befejeztük, — mert míg egyrészt hivatásunk az, hogy a közigazgatási hatóságot pusbátolásokkal az illető személyazonosságának megállapításában támogassuk, — másrészt meg szoros kötelessége a csendőrörsöknek és csendőröknek egymás támogatása mellett oda hatni,

vonja, hogy az ily titkolódzó egyénekre nézve az esetleg terhelő adatokat beszerezzük s ez által elősegítsük, hogy méltó büntetésüket elvegyék s egyuttal ezen eljárásunkkal mint közbelépéssel megakadályozzuk azt, hogy további bűncselekmények elkövetessenek.

Ha minden csendőrzáró így fogja a koldusokat és csavargókat ellenőrizni, alig történik majd meg, hogy rejtélyesnek látszó esetek tettesei ismeretlenek maradnak, s hónapokig, éveig folytatott utánjárás daczára is az esetek csak elévülés folytán tűnnek el nyilvántartásunkból.

Számos éveken keresztül történt megfigyelések nyomán állítható, hogy a statisztika az itt kifejtett elvek mellett bizonyít. Ugyanis, ha az egyes örsök évi tevékenységét nézzük, tapasztaljuk, hogy azon örsökön, hol a közbiztonság elleni kihágások gyakoriak, vagyon ellen irányult cselekmények kevés számban fordulnak elő, s kiderítetlen eset alig maradt, míg ott, hol vagyon elleni cselekmények a statisztikában feltűnő számban szerepelnek és a kiderítetlen zavar is sok marad, a közbiztonság elleni kihágások rovata csaknem üres, pedig nyilvánvaló, hogy nyolcz-tíz csavargónak elővezetése árán tizenöt-husz rejtélyesnek látszó lopási eset nyomozásától és a vele járó sok fáradságtól kimélné meg magát egy-egy örs, s végtére, mert a csavargók a körletet folytonos üldözés miatt kerülnek, az örsnek alig-alig akadna egyéb dolga, mint a megelőző szolgálat!

Jól jegyezzük meg, hogy az idegen illetőségű csavargó, koldus a közbiztonságnak legfortélyosabb, legkörömfontabb ellensége, mert helyhez köve nincs, s mindég kihazsználja a nagyközönség szánakozását, jóhiszeműségét, azét a közönséget, mely számos keserű tapasztalat daczára is a szegény koldusnak, a munkátlan vándoroknak szokta pártját fogni. S ha ezekkel szemben a csendőr minden fortélyt fel nem használ, minden lépésüket nem ellenőrzi, velük rendszerint tehetetlenek bizonyul, s mulasztására feleslegesen fárasztó nyomozásokkal kell, hogy ráfizessen.

A cigánykérdés.*

Irta: Gábrriel Alajos járásörnmester.

A kőborcigányok garzdálkodása az országban imár türhetetlené kezd válni. Czigányismereteim alapján ezen garzdálkodások megakadályozására az alább leirt pontokban foglaltakat tartanám szükségesnek akár rendeletileg, akár pedig törvény útján életbe léptetni.

1. Általában egész Magyarország területén szükséges volna rendeletileg vagy törvénnyel betiltani, hogy kőborcigány lovat és kocsit tarthasson. Mert ha a cigány-

nak nem lesz lova, akkor először megszűnik a lólopás, másodsor pedig nem bir barangolni és a bűncselekmény elkövetése után oly gyorsan menekülni. Ez által pedig a cigányok ellenőrzése és elfogása a mostaninál sokkal könnyebben biztosítható lesz.

2. Szükséges, hogy rendeletileg szabályoztassák a cigányok illetőségi kérdése is. A mit könnyen olyképen lehetne megoldani, ha elrendeltetnék, hogy három hónapon belül minden nagykoru cigány köteles illetőségi helyén jelentkezni s ott születési bizonyítványát (keresztlevelet vagy anyakönyvnyilap másolatot) az illetékes batóságunk bemutatni, annak megtörténte után pedig a további rendelkezést ott bevárni. Eképen azután az egész cigány család be anyakönyvvelhető és illetőségbe vehető volna.

3. A sátorozást egyszersmindenkorra be kellene szüntetni és a cigányokat bérelt lakásokba való betelepedésre szorítani, olyképen, hogy egyik család a másiktól lehetőleg oly távol lakjon, hogy a folytonos érintkezésük akadályozva legyen. Így azután nem lesz alkalmuk furfangos terveiket együttesen megbeszélni s vad szokásaikban egymást utánozni.

4. Rendeletileg avagy törvényben betiltandó lenne, hogy kőborcigány bármiféle más igazolási jegyet kap-hasson, mint csak szemfényozomosságát igazoló arcképes igazolványt, melyet azután köteles volna folyton magával hordani.

5. A cigányok pontos ellenőrzésére úgy a közbiztonsági közegek valamint a községi előljáróságok és városi rendőrségek szigoruan utasítandók volnának.

A csendőrségnek pedig tétessék köteleességévé, hogy a kőborcigányok személyi ismerete körül az eddiginél is behatott körültekintést fejtssenek ki és igyekezzenek minden a járásuk területén megjelenő cigány előéletéről és tolvaj voltáról, cigányneve kitudása mellett, csalhatatlan személyi ismeretét szerezni, miután a cigány azáltal fékezhető meg legbiztosabban, ha a csendőrség előtt ismert lévén, hamis nevek alatt nem bujkálhat.

6. Szigoruan betiltandó és pontos ellenőrzések által meggátlandó lenne, hogy a cigányok koldulhassanak, mert ezáltal kényszerítve volnának megélhetésüket munkával biztosítani.

7. Szükséges az is, hogy a cigányok tanköteles gyermekei is részesíttessenek elemi oktatásban és az iskolából történt kimaradásuk után a helyi viszonyokhoz képest különféle ipari és egyéb munkák végzésére alkalmaztassanak. Idővel azután az összes felnöttek adó és közmunka alá is felveendőkk lennének.

8. A cigányok letelepítésének kérdése aképen volna megoldható, ha olyformán lennének az ország városaiban, községeiben és pusztáin felosztva, hogy egy-egy helyre csakis az egy családhoz tartozók lennének letelepítve. Ott azután rá lehetne őket szorítani könnyebb mezei munkára, sertés stb. állatok tenyésztésére és különféle házi dolgokra.

* Bár a cigányügy lapunk hasábjain eléggé meg volt világítva, mindazonáltal kézséggel adunk helyet e közleménynek, mely egy-két életrevaló eszméjével esetleg szintén hozzájárulhat az ügy czél szerü rendezéséhez.

9. Szükséges és egyszersmind közbiztonsági szempontból nagyon is kívánatos volna, hogy minden egyes esetben, midőn valamelyik cigány a fegyházból szabadul, a fegyintézet igazgatósága köteleztesse az értesítő jegyzékét a cigány egy arcképével együtt az illetékes őrsparancsnokságnak megküldeni. Ez által módjában lenne az őrsparancsnokságnak is megismerni a cigány előéletét és a szokásos bűntettek sorába is a valóságban megfelelően volna az illető bejegyezhető és nem fordulna elő az sem, hogy sok cigány habár 5—6 ízben volt különféle nevek alatt büntetve, mégis minden esetben, mivel előéletéről sem annak, a ki őt elfogta, sem a bíróságnak, mely elítélte, a szükséges adatai nem voltak meg, mint büntetlen előéletű lett tiltélve.

10. Hogyha már a cigányok le lesznek telepitve, azok között az ide-oda szökdösés és kóborlás úgy gátolható meg, ha minden csendőrkerületi parancsnoksághoz a hozzá tartozó örsök minden hó 1-én és 15-én kötelezve lesznek jelentést tenni arról, vajjon a kerületükben letelepedett cigányok között fordult-e elő a lefolyt 15 nap alatt változás, illetve hiányzik-e azok közül valaki, avagy érkezett-e hozzájuk ismeretlen cigány. Így azután a jelentésekből könnyű volna megállapítani, ha egy cigány az egyik helyről elszökött, hogy az hová menekült.

Ezen jelentések átvizsgálását arra alkalmas altiszt (járásörmester) egy-egy kerületnél igen sikeresen el bírná végezni. A cigányügy pedig illeténi pontos ellenőrzés mellett 30—40 év alatt teljesen rendezve lenne.

11. A cigányok letelepítésére vonatkozó törvény életbeléptetéséig már most szükséges volna, hogy a cigányok garázdálkodásának megakadályozása, illetőleg korlátozása végett emögő járőrök létesítenek; vagyis minden három megyében egy ahhoz értő altiszt bizatnék meg a cigányok ellenőrzésével. Ez az altiszt azután a szükséghez képest az örsökről veendő segély igénybevételé mellett kizárólag cigányüldözést és ellenőrzést teljesítené és így módjában lenne nemcsak megakadályozni a cigányok garázdálkodását, de az általuk elkövetett bűncselekmények is gyorsabban kideríthetnének.

A mostani rendszer mellett ez majdnem lehetetlen, mivel a cigányok valamely bűncselekmény elkövetése után csak a harmadik vagy negyedik megye határára állapodnak meg, hol neveket cserélve, már teljes biztonságban érzik magukat.

12. A kóborcigányok elleni nyomozások sikeres vezetéséhez az is szükséges, hogy a nyomozást vezető csendőr, avagy altiszt értse a cigánynyelvet, mert az által megvan gátolva a cigányoknak cigánynyelven való összebeszélése, a mi nagyban hozzájárul az eredmény gyors biztosításához. Ezért a csendőrséget (tendőrséget) a cigánynyelv elsajátítására már az első elméleti kiképzés alatt kellene szorítani. Azonkívül jutalomdíjak kitűzésével sok csendőr önbuzgalomból is

megtanulná a cigánynyelvet s akkor könnyű szerrel lehetne a cigánynyal boldogulni.

13. Az is nagyon célravezető volna a cigányok megrendszabályozásánál, ha minden 3—4 megye területére a cigányok közül egy közöttük tekintélyes életsebb cigány felügyelőnek lenne felsőbb helyről kinevezve, a ki a többitől való megkülönböztetés végett valami jelvény, esetleg kard viselésére volna felhatalmazva.

Az ilyen megbízást az illető cigány nagy kitüntetésnek tekintené, a mi arra sarkálna, hogy a belé helyezett nagy bizalomnak minden tekintetben meg is feleljen. De tekintélyt kölcsönözne az illetőnek cigánytársaival szemben is és azok az ő rendelkezésének bizonyára ellenmondás nélkül alávetnék magukat.

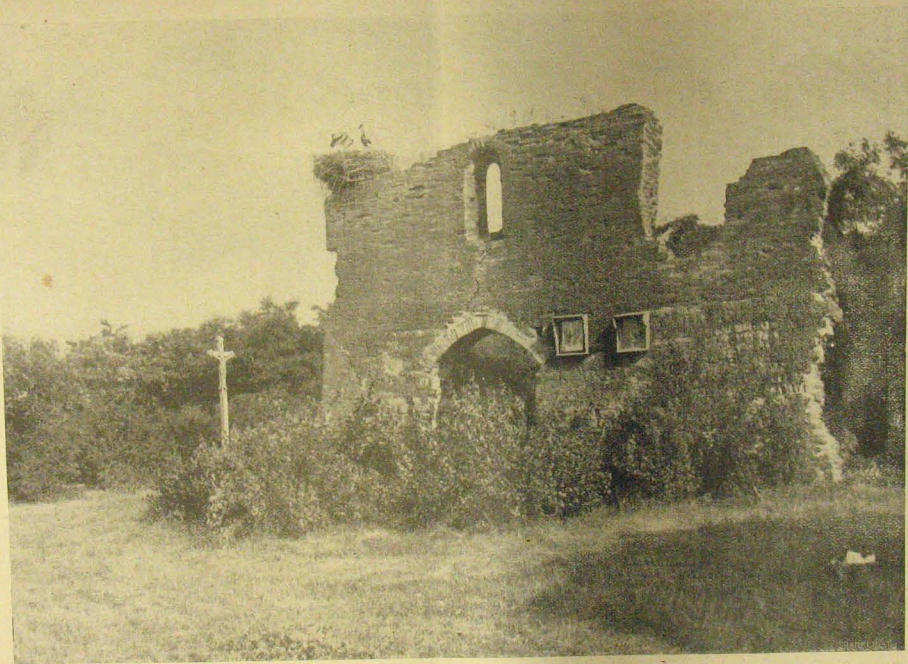
14. Végül a cigányok által elkövetett bűncselekmények korlátozása szempontjából nagyon üdvös volna, ha a cigányok bünyéjét egész Magyarország területén egy Budapesten felállítandó delegált bíróság lenne hivatva elintézni. Llyképen azután a delegált bíróság előtt a cigányok ismertekké válnának s nem volna módjnkban, mint azt most teszük, nevüket és előző bűntetteiket letagadni. Ezenkívül már maga azon tudat is, hogy a bíróság előtt, mint büntetett előéletű lesz ismeretes, sok cigányt visszatartana a bűncselekmények elkövetésétől.

Csempésző asszonyok.

Nők nagyon szeretnek apró csempészkedéssel foglalkozni; ha idegen országba utaznak, nem is teljes az élvezetük, ha nem csempészhetnek át a határon a vámőrök kijátszásával egyet-mást. Erre vonatkozólag egy német lap egyik olvasónője a következő érdekes dolgokat írja:

— Évekkel ezelőtt Konstantinápolyból Szófiába utaztam. Természetesen női szakaszban helyezkedtem el egy előkelő török asszony mellé. Francia, görög és török szavak összekeverésével beszélgetésbe elegyedünk. Megtudtam, hogy útitársnóm egyik férjes asszony nővérehez utazik Bulgáriába. Hogy meggyőzzön engem gazdag voltáról, csomagjait felnyitotta és én nem tudtam hová lenni a csodálkozástól az értékes és szép holmik láttára. Mutatott nekem széles szegélyű, kézi hímzésű zsebkendőket, drágábbnál drágább fátolyákat, posztókendőket stb. Még eléggé meg se bántam az ajándéktárgyakat, mikor birtelen lábszámolyára mutatott, a melyet ki lehetett nyitni és a melybe kávé volt elrejtve. Husz-huszonöt fontra becsültem a súlyát. Túrelmetlenül vártam, míg a bolgár határa érünk, a hol bejönnek a pénzügyőrök, a kik különösen a kávé és dohány behozatalt ellenőrizik igen gondosan.

Utítársnóm a keleti emberek jellemző tagadó fejbólintásával fogadta az én aggodalmaimat, csettintett egyet a nyelvével, majd azt mondta, hogy nem kell félni semmitől sem, nem lesz baj. Hajnali szürkületkor érkezünk a határvárosba, Hermanliba. A pénzügyőrök a mi szakaszunkban is megjelentek. Utítársnóm megelőzőleg arcára borította a „feridschi“-t, a török asszonyok fátolyát és észrevétlenül ellillant. Mikor elhagytuk az állomást, ismét visszatért a helyére. Kis idő múlva egy idő-

Pusztaszer. A szeri monostor és a templom romja nyugatról.

sebb asszony szállt be hozzánk. Egyenesen a török nőhöz fordult. Azt mondta, hogy a pénzügyőrök kilétek őt ide és megkérdezte tőle, hogy van-e nála megadózhatni való holmi. A török nő azt üzentette a puszták gyermekének (a harag kifejezése), hogy nincs nála más, mint a mire szüksége van. Egy kevés kávévit magával az útra. Majd hirtelen elővett az egyik utításkájából egy kávéfőző készüléket, spirituszt töltött bele és elkezdte a reggeliét főzni. Közben hanyagul az öreg asszony elé vetett néhány ezüstéveszöveget és czigarettát. A koros hölgy alig halhatón morgott néhány köszönő szót, aztán barátságos arccal távozott. Ezzel a vámolási ügy furfangosan, de kedvezően elintéződött. — Más alkalommal Berlinből Bécsbe utaztam a női szakaszban ugyancsak egy hölgy társaságában. Tetschenben szótlanul engedelmestkedtem a pénzügyőrök felszólításának és felnyitottam a csomagjaimat. Utitársnőm hidegvérűséggel, teljesen nyugodtan szemlélte, hogy mint turkálják össze a holmiamat megvizsgálás czéljából. Még csak a táskáinak a kulcsait sem tartotta kezében. Odalép hozzám az egyik pénzügyőr és felszólítja, hogy nyissam a táskáimat. «De kérem — mondotta bécies nyémetséggel — nem érdemes ezeket megvizsgálni. Ha az ember Bécsbe utazik, mi az ördögöt vinne magával.» A pénzügyőrök egy látszik meggyőzték ezek a szavak, mert a táskákat felnyitás nélkül lebélyegzték. Négy hét múlva Bécs egyik utcáján találkoztam utitársnőmmel. Megbeszélte, hogy legközelebb megint együtt utazunk. De most már csak ki fogja nyitni a táskáit — mondottam, mielőtt vonatra ültünk volna. «Várjunk türelemmel és igyunk addig teát» — felelte mosolygva. Tetschenbe érve, én már készülődtem a vizgálásra. Ez alkalommal egy száz pénzügyőr lépett be szakaszunkba. «Ő» meg se moccszant. Mielőtt a vizgálásra került volna a sor, tiszta északnémetességgel mondotta: «De kérem, nincs itt más, csak utazási holmi. Mit is vinne az ember magával, ha Berlinbe utazik.» És a csel most is kitűnően bevált.

KÉPEINKHEZ.

Pusztaszer.

A napokban tartják meg a pusztaszeri ünnepet melyet a nemzet Árpád fejedelem halálának ezeréves fordulója alkalmából, a pusztaszeri síkon, a magyar alkotmány születési helyén fog megülni. Ezen a helyen pihent meg a fejedelem diadalmis harca után, itt újították meg őseink az etelközi vérszerződés pontjait és itt állapították meg a vezér és az ország nemesei az ország törvényeit. Ebből az alkalomból mutatjuk be mai képeinket olvasóinknak.

HIREK.

Az orvosszakértő szerepe a bűnperben. Lausanneban (Schweiz) a francia, belga és schweizer elmeorvosok gyűlést tartottak, melyen a következő határozati javaslatot fogadták el: A francia nyelvű országoknak Lausanneban kongresszusra gyűlt elmeorvosai és ideggyógyászai kimondják, hogy tekintettel a büntető-törvénykönyvre, a mely csak arra, az esetre intézkedik, ha a vádlott elmebeteg, de a mely sehoh egyetlen szóval sem említi a beszámíthatóság, vagy beszámíthatat-

lanság kérdéseit, tekintettel továbbá arra, hogy a beszámíthatóság — a szónak úgy erkölcsi, mint társadalmi értelmében — tisztára metaphysikai és jogi természetű, de sohasem orvosi természetű; tekintettel végül arra, hogy az orvosi tudomány és a pszichiatríma mai fejlettségi foka mellett csak az elmezavarokat tudja felismerni és azok kiterjedését, de nem tudja egyszerűsrimind a beszámíthatóság fokaik is pontosan megállapítani; tekintettel mindezekre, a kongresszus tagjai túlynyomó többséggel kimondják, hogy nem tartják magukat kompetenseknek a beszámíthatóság kérdéseinek eldöntésére, kimondják, hogy a bírák a büntető-törvénykönyv paragrafusainak intézkedéséhez lévén kötve, az pedig beszámíthatóságot nem ismer, nem fognak többet eleget tenni azoknak a bírói meghagyásoknak, hogy a vádlottak beszámíthatósága felől nyilatkozzanak.

Hármas gyilkosság. Sugár János bardóci lakos, szeptember 2-án éjjel, édes anyját Sugár Jánosné, született Soós Judittól, továbbá nővérét Sugár Vilánt és ennek egy éves Julianna nevű leányát, a feletti boszujának, hogy édes anyja a szomszédjukban lakó Gáspár Ágnessel szándékolt egybekelését ellenezte, megölte. A gyilkos a tett elkövetése után elmenekült, nyomozása folyik.

Megtámadott csendőr. Szócs László és Rusz László gerymeségi lakosok Szentpéteri János csendőrt, szeptember hó 1-én este $\frac{3}{4}$ 8 órakor, szolgálaton kívül, orozva megtámadták és fejét puszta kézzel oly módon bántalmazták, hogy könnyű testi sérülést szenvedett. A támadók ezután elmenekültek, de később a csendőrség által elfogatván, a marosvásárhelyi kir. ügyészségnek átadattak.

Tűzek. Nagyakos községben anguszta 31-én délután öt órakor Falán Jusu I. Juon szalmával fedett csűrje kigyulladt, melynek tüzétől 64 egyén kárára 100,000 koronát meghaladó értékű lakóház, gazdasági épület, gazdasági eszköz, takarmány és állat hamvadt el. Biztosítva semmi sem volt. — Szeptember 1-én pedig Kolozsborsán Szintyian Vaszilie gondatlanságából annak lakóháza gyulladt ki, a melytől az ev. ref. templom, 29 lakóház, 75 melléképület, 2 sertes, 1 borju és nagyobb mennyiségű takarmány, élelmiszer és baromfi esett a tűz martalekál. A kár a 75,000 koronát meghaladja, a melyből biztosítási révén csak mintegy 20,000 korona fog megtérülni. — Szeptember 2-án Kisszebenben 45 ház és melléképületei, közöttük a posta- és adóhivatal, 200,000 korona kárértékben leégett. A tűz utáni sok esőzés következtében az adóhivatal és több ház menyezete beomlott. A beomló romok egy nőt halálosan, egy másikat pedig súlyosan megsebesítettek.

Járvány. Heves vármegye Karácsond községében a lakosság között a vörheny járványszerűen fellépett. Az eddigi megbetegedések száma 54, a melyből halálos lefolyású eddig 13 volt. A rémes epidémia széthurcolásának megakadályozása és elfojtása iránti szükséges övintézkedések a hatóság részéről megtétek.

Sztrájkok. Nagybánán szeptember 1-én általános munkássztrájk keletkezett. A sztrájkolók között 450 bányász van, a többiek száma ismeretlen. A rend fenntartására ötven főnyi legénység összpontosított. — A borsodmezei Királdi közsébnányatelep 270 munkása béremelés követelésével sztrájkba lépett. A rendre, a mely különben nincs megzavarva, négy csendőr ügyel. A bekés megegyezésre rövid időn belül kilátás van.

A millenniumi emlékmű a templom-romon át nézve.

Szer község kápolnájának romjai.

KÜLÖNFÉLÉK.

Embrevő cigányok. Dr. Czobor Miklós honti algyűrés a vármegye levéltárában nemrég érkekes pap irataira bukkant. Az 1782. évben Hontvármegye bírósága ritka, sőt a magyar igazságszolgáltatás történetében páratlanul álló bűnügyben ítélezzet. Borzalmas ítélet volt ez, a mely a vádlottak kicsikart vallomásai alapján tucatjazzára küldte az embereket a bitófa alá. A nyomozás 300 cigány bünszövegétet fedezte fel, a melynek vezére, Sárközi György 24 gyilkosságot ismert be. A bünszövegeket azt is bevallotta, hogy a földarabolt holttesteket megpörkölték, megfőzték és megették. Letartóztattak 132 egyént, kik bevallották, hogy maguk között papot választottak és a lakodalmak alkalmával 3—4 embert leöltek s fellakmározottak. Az ítélet az összes vádlottakat halálra ítélte. A vármegyei hóhér egymaga nem tudta az ítéletet végrehajtani és így a selmezői hóhér is segítségül hívták, de meg is így is 3—4 napig tartottak a kivégzések. Első napon 41-et végeztek ki és pedig 16-ot lefejeztek, 14-et felakasztottak, 5-öt kerébe törték, 3-at felnyeltek és kettő a botútesek alatt adta ki a lelkét. Csak egy vádlott tagadott, Mihó András, a kitől sem kínzás sem vallatás nem bírt kicsikarni beismerést. A vármegye felterjesztette az ügyet a helytartó tanácsához. A magyar kancellária először is gróf Erdődy József főispánt fölmentette, mert elmulasztotta az ítéletet megerősítés végett hozzá felterjeszteni, azután pedig új vizsgáló biztost küldött ki. Ennek nyomozása alapján még újabb 11 cigányt ítélték halálra.

Halálós bűn. Missouri állam egyik városában, Monroe Cityben, nemrég néger férfiak este 10 órakor megtámadtak egy fehérbőrű papot. A város hatósága erre rendelet bocsátott ki, a mely a négereknek halálbüntetés terhe alatt megtiltja, hogy az utcákon fel kilencz után mutatkozzanak. S esténként tényleg hatalmas harangzúgás adja meg a jelt a négereknek a lefekvésre. A négerek persze pontosan engedelmessétek. Már nyolczkor ágyban vannak s másnap reggelni nem mernek mutatkozni az utcákon. Eddig legalább még mindegyikük került, hogy az utcán mutatkozzék, joggal tartván attól, hogy másnap magasról nézné a világot.

A világ leghosszabb fahidja. Az amerikai Unio Utah államában 1902-ben kezdtek építeni a világ leghosszabb fahidját és 1906-ban fejezték be. A fahid a sós tavon a "Great-Salt-Lake"-en megy keresztül és 44 1/2 kilométer hosszú. Rajta vasut van építve, miáltal a vonat 70 kilométerrel rövidebb utat tesz, mint a tő körül haladó vonat. Eddig a Southern-Pacifik vasút nagy izevetben haladt a tő körül, de ez még nem lett volna baj, hanem néhol oly nagy volt az emelkedés, hogy a rendes közlekedésben hármas lokomotívtól kellett használnia. E miatt építették a fahidat a tő közepén keresztül és a vonat most ezen halad. A hid összes részei fából készültek. A tő legtöbb helyütt csak 2—3 méter mély, csupán néhol 11 méter. A közlőpöte, valamint a hid összes részeit kovasavas oldattal üvegszerűen vonták be, nehogy meggyuladjon. A 44 kilométer hosszúságú hid felépítésére 125 ezer köbméter fát használtak fel. A fa anyagát Mexikó szolgáltatta, még pedig két órási terjedelmű tölgyfa-erdőt pusztítottak ki, hogy ezt az anyagot előteremtsék.

Milliomosok rendőrsége. Amerikának ügyes rendőrsége még mindig elégtelennek bizonyul arra, hogy a Long-Islandon nyaraló milliomosokat megvédi a lopásoktól és betörésektől. Majd mindennap fordul elő ilyen eset, miért is a milliomosok, — köztük Belmont, Wan-

derbilt, Gould és Whitney, — saját rendőrséget szerveznek. A rendőrtestület egy parancsnokból, négy tisztből és nyolczvan emberről fog állani, Winchester-fegyverrel szereltek fel és egy része löhátot, egy része pedig motorkerékpáron teljesít szolgálatot. A nyaralók viládját az őresoportokkal telefon köti össze, és szükség esetén az éjjeli riadóknál görögützeel és egyéb alkalmas módon is felhívják a figyelmet.

Ennek a rendőrségnek a fenntartása évente több mint félmillió koronát igényel, a mely összeget a kolóniának gazdag villatulajdonosai fedezik.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

Sz. J. Minden hó 1-én és 15-én.

K. N. csendőr. Nincsen igénye igaznyogjuslági igazolványra, mert ehhez 12 évi katonai (csendőrségi) szolgálat kell.

B. J. őrmester. Nem szükséges és így nem is engedélyezik a próbaszolgálatot, miután a kisebb állásokra gyakorlat nélkül is felvételnak azok, a kik különben megfelelőek. A fokozatos előléptetés az után az illető használatosága és az előirt szakvizsgák letételével függ.

D. J. őrn. Kérheti felülvizsgáztatását, s erre orvosi vizsga elé állítják és ennek eredményére képest esetleg felülvizsgáló bizottság elé állítják. Évi 498 K. nyugdíjra van igénye. Ha azonban még — ha nehezen is — szolgálni képes, azt ajánljuk, hogy várja be a szoldemelését és főleg az új nyugdíjtörvényt.

Marosmenti csendőr. 1. Ha a felülvizsgálat alkalmával keresetképesnek találják, csak végkielégítésre van igénye és pedig 198 koronára. 2. Ebben az esetben a végkielégítés összeg 802 korona.

M. Gy. járásörmester. Kivánságához képest valamelyik közlebbi számunkban ismertetni fogjuk.

Korunk betegségei. Jövő számunkban hozzuk. A beérkező közlemények a beérkezés sorrendjében kerülnek elbírálás alá és ezen sorrendben is közölnetnek. Levélbeli értesítést csak kivételes esetben küldünk.

B. S. őrmester. 1. Az illetékszabályzat 22. §. 1. pontjának utolsó bekezdése értelmében a járásörmesterek megillető utazási pótjdi, a járásparancsnokság vezetésével megbízott altiszteket, a járásparancsnoki teendők tartamára szintén megilleti. 2. A gyalogsági tiszti kard és lakk derékszíj viselésének kedvezménye a járásörmesteren kívül, eskakis a járásparancsnoki teendőkkel megbízott őrmesterekre van kiterjesztve, ennél fogva azt a járásparancsnoki teendők ellátásával ideiglenesen megbízott altisztek nem viselhetik. 3. A púji járásparancsnokság Horváth Sámuel. VI. számú csendőrkerületbeli őrmesterrel telj betöltve.

Katona csendőr. A járőraskának a csendőr általi kiaditott kötelező erejéről fogva, elvállalt három évi szolgálati kötelezettségének elegend ténny tartozik. Előbbi csapattestéhez tehát csak szolgálati kötelezettségének letelte után, avagy azt megelőzőleg testi, szellemi, vagy erkölcsi fogyatkozás miatt helyezhetik vissza.

Sz. I. csendőr. A járőraskának a csendőr általi elvitele 24 órát megnehaladó szolgálatoknál, — az 1901. évi augusztus 8-án kelt 5370/eln. számú honvédelmi minisiteri rendelet 2. pontjának 11. és 12. bekezdései értelmében, — nem kötelező.

H. S. őrmester. Az 1899. évi 11381. számú kereskedelmi minisiteri rendelettel biztosított kedvezménynek csak a polgári állami tisztviselőktől, altisztektől és szolgálatra valamint azok családtagjaira terjesztettek ki. De ugy hírlik, hogy ezt a kedvezményt a katonaságra (s így a csendőrségre) is ki fogják terjeszteni.

S. S. A folyó évi 90035/20. számú honvédelmi minisiteri körrendelet értelmében — mely lapunk folyó évi 34. számában telj-

A milleniumi emlékmű.

tartalmulag közölte is van — a hivatalosjelző állásokra jogosító igazolványaik alapján már ily állásban alkalmazva volt állítottak, a szolgávé történt kinevezetésük után megszerzett qualificatio alapján hivatalnok állásra leendő kinevezésre igényvel nem bírnak.

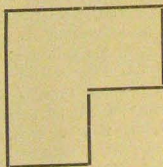
FEJTÖRŐK.

Szótalány.

5. 20, 16, 20, 21. Tojáson ülő tyúk teszi.
 3. 8, 6, 7. Félénk embert hamar éri,
 10, 17, 18, 9, 7. Arra mondják, ki gyorsan jár.
 11, 14, 19, 13. Nappal a tolvaj erre vár.
 12, 1, 2. Ez van köve meszelőkbe.
 15, 4. Étél e híján nincs rendbe.
 1—21. Jó tanács, vésd jól eszedbe.

Mértani talány.

Egy atya négy fiára a következő alakú szántóföldet hagyta:

A végrendeletben meghagyta, hogy a négy fia egyenként osztozkodják a földön, de úgy, hogy minden egyes rész az eredetihez teljesen hasonló alakú maradjon. Hogyan osztották szét a földet?

Számrejtvény.

Két utazó egymás korát kérdezve, kitűnik, hogy az egyik 15 évvel idősebb a másiknál, öt év előtt pedig 10 év híján kétszer olyan idős volt. Hány éves volt mindegyik?

Megfejtési határidő: 1907 szept. 23.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet-királyné sanatoriumi sorsjegy lesz kisorsolva.

*

Lapunk 35. számában közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: «Szigetvár veszedelme.» — Betűrejtvény: «Kerekpárverseny.» — Számrejtvény: «9, 9, 34.»

*

Helyesen megfejtették: Lukácsi István csendőr Rákoskeresztúr, Sárosi János csendőr Tiszacséze, Deák csendőr Füle, Major Mihály őrmester és Kelemen Miklós őrsvezető Magyarigen, Deák Ignác őrmester és neje Kunzentmiklós, Groesli Gyula és Barna Dezső ez. őrsvezetők, Kassai J. csendőr Szirák, Bártai őrs, Fazekas Ferencz jörmester és Dombi József őrmester Bácsalmás, Csordás A. ez. őrsvezető Tapolyhanfalva, Petrovics Sándor ez. őrsvezető Rákoskeresztúr, Ferenczi György csendőr Hajdusámsón, Magyarbódi őrs, Gergely Sándor jörmester és Karácson József őrsvezető Dés, Schreiber Mór őrsvezető Gyanafalva, Vaszary őrsvezető Mór, Körtvélyesi csendőr Körösladány, Csorba őrsvezető Érsekudkert, Sántha József őrsvezető Karczag, Ádám Miklós őrmester Szálalmás, Tolnai Dávid őrsvezető Bácsföldvár.

*

A kisorsolt Erzsébet-királyné Sanatorium-sorsjegyet Deák csendőrnek Fülekre elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ

RENDELETEK.

Körrendelet.

94944/5. A magyar szent korona országai vöröskereszt egyesületének a budapesti Erzsébet királyné tüdőbeteg szanatoriumában fennálló ágyalapítványa a jövő évben a m. kir. honvédség, illetőleg csendőrség egy legénységi állománya egyénének fog adományoztatni.

A szabad hely az alapító oklevél értelmében márcz., április és május hónapokra adományozatik; a honvéd (katona-) orvosi véleménynyel felszerelt folyamodványok szolgálati uton legkésőbb f. évi december hó 15-ig terjesztendők fel.

Az adományozásra és orvosi megvizsgálásra vonatkozó részletes utasítást az 1905. évi 26821/V. szám alatt valamennyi honvéd és csendőrkerületi parancsnokságnak kiadott rendelet tartalmazza.

Kelt Budapesten, 1907. évi augusztus hó 6-án.

Jekelfalussy Lajos, s. k.

Körrendelet.

102909/16. sz. Azon felmerült kérdés alkalmából, hogy a csendőrség által akár önállóan, akár pedig felhívásra megindított nyomozó eljárás folyama alatt, a védőknek védettjeik érdekében minő jogaik vannak? — a m. kir. belügy- és igazságügyminiszter urakkal egyetértőleg, — az alábbiakban rendelkezem:

1-ör. A «védő» fogalmának megérthetése végett, a II. «Csendőrségi szolgálati utasítás» a) Általános rész III/A. (344. lap)-hoz még az alábbi definitió függesztendő:

«A terhelt az ellene folyamatba tett bünygi eljárás bármely szakában, tehát a nyomozás alatt is élhet védő közreműködésével.

Ha a terhelt e jogával nem élt, helyette törvényes képviselője, házastársa, illetőleg fel- vagy lemenő ágbeli rokona önállóan választhatnak védőt.

A terhelt a maga, vagy törvényes képviselője, házastársa, fel- vagy lemenő ágbeli rokona által választott védőtől a megbízást bármikor elvonhatja.

Védőtül az ügyvédi lajstromba bejegyzett ügyvéd, egyetemi vagy jogakadémiai jogtanár választható.»

2-ori. A 106. §. kiegészítéséül annak végbekezdéseként felveendő:

«A védők a védettjeik javára szolgáló vagy mások bünyőségére mutató körülményeket az eljáró csendőrköröknek szóval, vagy írásban tudomására hozhatják.

Ezeket az adatokat az eljáró csendőrség, ha szükséges, — felderíteni és megállapítani tartozik. A szükségességet az csendőrség (eljáró csendőr egyén) itéli meg.»

3-or. A 111. §-nál mint végpont felveendő:

«A gyanúsított védője a csendőrség által teljesített nyomozó cselekmények alatt, a gyanúsítottnak vagy a tanuknak kikérdezésénél jelen nem lehet.»

4-er. A 123. §. 5. bekezdése után új bekezdésként felveendő:

«Házkutatásoknál a gyanúsított (terhelt) védője jelen lehet.»

Egyebekben a csendőrségi szolgálati utasítás — tekintve a 113. §. b) pontjától — a védőknek sem enged több jogot annál, amennyi a terheltet kívül álló harmadik személyt megillet.

Kelt Budapesten, 1907. évi augusztus 31-én.

Jekelfalussy Lajos, s. k.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Nyugállományba helyezettek:

1907. évi szeptember hó 1-ével:

Magyari András, VII. sz. csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant».

Választott lakhelye: Brassó.

Sándor László, VIII. sz. csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant».

Választott lakhelye: Nagyvárad.

Okirattal megdicsértettek:

a m. kir. I. számú csendőrkerületbeli parancsnokság részéről:

Vass István járásörmester, dicsőszentmártoni járásparancsnok, 19 évet meghaladó csendőrségi szolgálata folyamán örs- és járásparancsnoki, valamint szakasparancsnok-helyettesi minőségben, alárendeltjeinek vezetésében s a fegyelem- és rend fenntartása körül mindenkor tanusított dicséretes működéséért, példás magatartásáért és a közbiztonsági szolgálat terén elért számos eredményéért.

Keresztes Sámuel járásörmester, marosvécsi járásparancsnok, 18 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt úgy a közbiztonsági szolgálat terén, valamint alárendeltjeinek vezetésében nemkülönbön a fegyelem- és rend fenntartása körül mindenkor tanusított dicséretes működéséért és példás magaviseletéért.

Kis Mihály cz. örmester, 15 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt, úgy a közbiztonsági szolgálat terén mint általánosságban minden tekintetben tanusított eredményes működéséért, jó magaviseletéért, megbízhatóságáért, valamint alárendeltjeinek vezetésében a fegyelem- és rend fenntartása körül mindenkor tanusított dicséretes tevékenységéért.

Gégy Imre örsvezető, *Lenkei Lajos*, dési lakos ék-

szerezés sérelmére 1904. év óta folytatólagosan elkövetett 2400 korona értékű ékszerlopások tettesének 190 órán át fáradságot nem ismerő buzgalommal és teljes odaadással folytatott nyomozás után való kézrekerítéseért a nyolcz évi csendőrségi szolgálati ideje alatt a szolgálat terén tanúsított általános buzgalmaért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. I. számú csendőrküldési parancsnokság részéről:

Kéri János csendőr a dési szárny állományában, mert 1904. év óta a *Lenkei Lajos* ékszerész, dési lakos sérelmére folytatólagosan elkövetett összesen 2400 korona értékű ékszerlopások tettesének 190 órán át fáradságtalan buzgalommal történt nyomozásában, kiderítésében és elfogásában járőrszolgálatát határozottan támogatta.

Kellemen Sámuel őrsvezető, kerelő-szentpályi őrsparancsnok, mert 10 éven felüli csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén eredményesen működött, alárendeljeit helyesen vezette és befolyosolta s általában előnyös magatartást tanúsított.

Kovács Miklós csendőr cz. őrsvezető, a marosvásárhelyi szárny állományában, mert 10 éven felüli csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén eredményesen működött és általában előnyös magatartást tanúsított.

Szabó József VI. őrsvezető a marosvásárhelyi szárny állományában, mert 10 éven felüli csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén eredményesen működött, alárendeljeit helyesen vezette és egyáltalában előnyös magatartást tanúsított.

Előléptettek:

1907. szeptember hó 1-ével:

Lőrinczi Lajos, Ambrus Antal, Papp Károly, Kiss Károly, Kereki Mihály, Bakó Károly, Lukács Ferencz, Flórea György, Tamás Sámuel, Józsa Imre, Nussbaum János, Gál Péter, Imre Ferencz és Balogh Lajos, VII. sz. csendőrküldési cz. őrsvezető II. altisztek, *valóságos őrsvezetőkké;*

az öt évi tényleges szolgálat befejezése után:

Bielz János, Bodó György, Deák János, Tamás Balázs és Hemléri Pál, I. sz. csendőrküldési csendőrök, *csendőőr címzetes őrsvezetőkké.*

Katonai szolgálati jel.

Kovács János III., VI. sz. csendőrküldési őrsvezető, 1907. szeptember hó 24-ével a legénységi II. osztályú katonai szolgálati jellel ellátott.

Névváltoztatás.

Ávár György, VI. sz. csendőrküldési csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1907. augusztus 21-én

kelt 93858/VI-a számú engedélye alapján, vezetéknévét „*Aradi*”-ra változtatta.

Házasságra léptek:

Polgár József, VI. sz. csendőrküldési cz. őrmester *Dancz Rózával,* 1907. évi augusztus hó 11-én Székesfehérváron;

Schwancz Pál, VI. sz. csendőrküldési csendőr cz. őrmester *Németh Ilonával,* 1907. évi augusztus hó 3-án. Osztályszonyfán;

Pösch István, VI. sz. csendőrküldési őrsvezető, *Óbermayer Ilonával,* 1907. évi augusztus hó 14-én, Székesfehérváron;

Nagy Vendel, VI. sz. csendőrküldési cz. őrmester *Száraz Erzsébettel,* 1907. évi augusztus hó 6-án, Pélterden;

Szabó József II., VI. sz. csendőrküldési őrsvezető *Molnár Jolánával,* 1907. évi augusztus hó 17-én, Hercegfalván.

PÁLYÁZATOK.

Egy pedellusi állás a kolozsvári tud. egyetemenél. Kezdő fizetés 700 korona. Lakpénz pótlékkal 200 kor. Természetbeni rubazat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a kolozsvári egyetem rektorához 1907. évi szeptember hó 25-ig.

Két irodatiszti állás a lipótszentmiklósi pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Megfelelő lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények az alsókubini pénzügyigazgatóságához 1907. évi szeptember hó 25-ig.

Egy hivatali szolgálati állás a lipótszentmiklósi pénzügyigazgatóságánál. Fizetés 600 korona. Lakpénz pótlékkal 180 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények az alsókubini pénzügyigazgatóságához 1907. évi szeptember hó 25-ig.

Öt szolgálati állás az állami iparoktatási intézeteknél. Fizetés 600 korona. Szabályszerű lakpénz vagy természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. A kereskedelemügyi miniszterhez címzett kérvények az iparoktatási főigazgatóhoz (Budapest) 1907. évi szeptember hó 30-ig.

Egy hivatali szolgálati állás a sárvári járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 180 korona, esetleg természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Számolás. Kérvények a szombathelyi törvényszék elnökéhez 1907. évi szeptember hó 30-ig.

Százhusz határrendőri állás. Kezdőfizetés 1000 kor. Szabályszerű lakpénz. Ruhailletmény 120 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Véglegesítés hat havi próbaszolgálat és elméleti vizsga letétele után. Kérvények a belügyminiszterhez 1907. évi október hó 1-ig nyújtandók be.

A mennyiben ezen állásokra nem jelentkeznek ele-

gendő igényjogosult altiszt, a belügyminiszter a rendelkezésre álló többi határrendőri állásokat tovább szolgáló altisztekkel szándékozik betölteni; a miért is ezen pályázat a tovább szolgáló altisztekkel is közlendő.

Egyuttal a következőkre is figyelemzetendők:

A felvétel után a felvett próbaidős határrendőrök Budapesten három hónapig tartó elméleti tanfolyamot hallgatnak, melynek bevégzése után három havi gyakorlati kiképzésre az egyes határrendőrségi állomások helyekre osztatnak be.

A hat hónapi próbaidő lefolyása előtt a próbaidős határrendőr fegyelmi eljárás mellőzésével elbocsátható.

A hat hónapi elméleti és gyakorlati kiképzés befejezése után a próbaidős határrendőrök, ha az előirt elméleti vizsgálatot sikerrel letették és gyakorlatilag is alkalmaznak bizonyultak, állásukban véglegesítettnek.

A véglegesített határrendőr állami altisztnek tekintetik s még abban az esetben is, ha magasabb rangfokozatot el nem érhetne, fizetése automatice 1600 koronáig emelkedhetik.

A határrendőr, ha a felvétel alkalmával még nő nem volt, a próbaidő lefolyása után nősülési engedélyt nyerhet.

Egy irnoki állás a nagyszebeni törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgálat. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Német és oláh nyelv ismerete előnyt nyújt. Kérvények a nagyszebeni törvényszék elnökéhez 1907. évi szept. hó 30-ig.

Egy hivatalzolgai állás a balázsfalvi járásbírósnál. Fizetés 600 korona. Lakpénz 160 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a gyulafehérvári törvényszék elnökéhez 1907. évi szeptember hó 26-ig.

Egy laboránsi állás az országos gyapjuminősítő intézetnél Budapesten. (Clotild-utca 22.) Fizetés pótlékkal 1000 korona. Lakpénz pótlékkal 300 kor. Ruhailletmény 100 korona. Személyes jelentkezés. Magyar nyelv szóban és írásban. Számolás. Egy évi hasonló minőségben volt alkalmazás. Félévi ideiglenes alkalmazás. A földmívelésügyi miniszterhez címzett kérvények az országos gyapjuminősítő intézet igazgatóságához 1907. évi október hó 1-ig.

Egy hivatalzolgai állás az állatélettani és takarmányozási kísérleti állomáson Budapesten. (Intézet-u. 2.) Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz pótlékkal 300 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Számolás. Félévi ideiglenes alkalmazás. A földmívelésügyi miniszterhez címzett kérvények nevezett intézethez 1907. évi október hó 1-ig.

Egy szolgai állás az állatorvosi főiskola bakteriológiai intézeténél Budapesten (Rottenbiller-utca 23. sz.) Fizetés pótlékkal 700 korona. Természetbeni lakás vagy lakpénz pótlékkal 300 korona. Ruhailletmény 100 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Laboratoriumi keze-

lésben való jártasság. Személyes jelentkezés. Félévi ideiglenes alkalmazás. A földmívelésügyi miniszterhez címzett kérvények az állatorvosi főiskolához 1907. évi október hó 1-ig.

Egy polgári díjnoki állásra a m. kir. 40-ik népfőkelő járásparancsnokságnál Pozsonyban.

Egy polgári díjnoki állásra a m. kir. 45-ik népfőkelő járásparancsnokságnál Léván.

Egy polgári díjnoki állásra a m. kir. 50-ik népfőkelő járásparancsnokságnál Besztercebányán.

Fizetés mindhárom helyen havi 60 korona (illetve 2 korona napidíj).

Megköveteltetik a magyar nyelv bírása szóban és írásban; olvasható, tiszta írás, tollbamondás után is (az 1. és 2. helyen ezen kívül esetleg német másolás is).

Kérvényezők kérvényeiket folyó évi szeptember hó 15-ig tartoznak benyújtani.

A kérvényben a pályázó eddigi polgári alkalmazása, családja és anyagi körülménye megjelölendő és a pályázónak köteleznie kell magát, hogy az elnyert állásban legalább egy évig megmarad.

Az így felszerelt kérvények a m. kir. pozsonyi IV. honvédkerületi parancsnoksághoz czimezve:

az 1. alatti helyre a m. kir. 13.,

a 2. alatti helyre a m. kir. 14.,

a 3. alattira pedig a m. kir. 16. honvéd kiegészítő parancsnokságok utján terjesztendők fel.

Egy hivatalzolgai állás a dési pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 280 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a dési pénzügyigazgatósághoz 1907. évi szeptember hó 25-ig.

Egy irnoki állás a temesvári törpényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz pótlékkal 510 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Német, román és szerb nyelv. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a temesvári törvényszék elnökéhez 1907. évi szeptember hó 23-ig.

Egy hivatalzolgai állás a székelyudvarhelyi törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 600 kor. Lakpénz 180 kor. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a székelyudvarhelyi törvényszék elnökéhez 1907. évi szeptember hó 25-ig.

Egy irnoki állás a törökbecsei járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Lehetőleg szerb és román nyelv. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nagybecskereki törvényszék elnökéhez 1907. évi szeptember hó 27-ig.

Egy hivatalzolgai állás a törökbecsei járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Német, román és szerb nyelv. Kérvények a nagybecskereki törvényszék elnökéhez 1907. évi szeptember hó 27-ig.